

28499

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Kadın Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 21/05/2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2024 yılı "İstatistiklerle Aile" bülteni, ülkemizdeki aile yapısında önemli değişiklikler yaşandığını ortaya koymaktadır. Bu değişiklikler, sosyal politikaların yeniden değerlendirilmesi ve aile yapısının korunmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır

Öne Çıkan Veriler:

· Toplam Hanehalkı Sayısı: 2024 yılında Türkiye'de toplam hanehalkı sayısı 26 milyon 599 bin 261 olarak kaydedilmiştir.

· Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü: 2008 yılında 4 kişi olan ortalama hanehalkı büyüklüğü, 2024 yılında 3,11 kişiye düşmüştür. Şırnak 4,85 kişi ile en büyük hanehalkı büyüklüğüne sahip il iken, Giresun ve Çanakkale 2,53 kişi ile en küçük hanehalkı büyüklüğüne sahip iller olduğu görülmektedir.

Aile Tipleri:

· Çekirdek Aile: Hanehalklarının oranı, 2016 yılında %66,4 iken 2024 yılında %63,5'e gerilediği görülmektedir. Gaziantep %71,4 oranıyla tek çekirdek aile oranının en yüksek olduğu il olurken, Tunceli %50,5 oranıyla en düşük il olmuştur.

· Geniş Aile: Geniş aile oranı, 2016 yılında %16,3 iken 2024 yılında %13,3'e gerilediği görülmektedir. Hakkari %20,3 ile geniş aile oranının en yüksek olduğu il olmuştur.

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Kadın Politikaları Başkanı

- Tek Kişilik Hanehalkı: 2016 yılında %14,9 olan tek kişilik hanehalklarının oranı, 2024 yılında %20'ye yükselmiştir. Tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il %31,7 ile Gümüşhane, en düşük olduğu il ise %11,1 ile Batman olmuştur.
- Tek Ebeveynli Aileler: Hanehalklarının %10,9'u tek ebeveyn ve çocuklardan oluşmaktadır.
- Yaşlı Nüfus: 2024 yılında 65 yaş ve üzeri nüfus 9 milyon 112 bin 298 kişiye ulaşmış, bu da toplam nüfusun %10,6'sını oluşturmaktadır.
- Boşanma Oranları: 2024 yılında boşanan çiftlerin sayısı 187 bin 343'e ulaşmıştır. Bu boşanmalardan 186 bin 536 çocuk etkilenmiş, velayetlerin %74,4'ü anneye, %25,6'sı babaya verilmiştir.
- Yoksulluk oranı %21,2 olarak belirlenmiş ve geniş ailelerin %26,9'unun yoksulluk sınırının altında yaşadığı tespit edilmiştir.

Bu veriler, Türkiye'de aile yapısının giderek küçüldüğünü, yalnız yaşayan bireylerin sayısının arttığını ve yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranının yükseldiğini göstermektedir. Geniş aile oranının azalması, kentleşme ve ekonomik nedenlerle aile yapısının değişmekte olduğuna işaret etmektedir. Bu değişimler, sosyal politikaların ve hizmetlerin aile yapısındaki dönüşüme uygun şekilde yeniden düzenlenmesini gerektirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Son 10 yılda ortalama hanehalkı büyüklüğündeki azalma eğilimi dikkate alındığında, Bakanlığınız bu değişime yönelik hangi sosyal politika ve hizmetleri uygulamakta ya da geliştirmeyi planlamaktadır?
2. Aile yapısındaki değişimlerin bölgesel farklılıklar gösterdiği görülmektedir. Bu farklılıkları dikkate alarak bölgesel bazda özel sosyal politika ve hizmetler geliştirilmekte midir?
3. Hanehalkı büyüklüğüne göre son sıralarda yer alan iller için uygulanan ve ilgili illere özel sosyal ve ekonomik koruyucu önleyici tedbirler, projeler var mıdır?
4. Geniş ailelerin yoksulluk sınırının altında yaşama oranının yüksekliği dikkate alınarak ekonomik sosyal destek paketlerinin artırılması planlanmakta mıdır? Ailenin yoksulluk durumunu sona erdirecek, sosyal destek sisteminden çıkaracak gelir iyileşmesi için köklü değişim sağlayacak çözüm politikalarınız nelerdir?
5. Tek yaşayan birey sayısının artması ve kişilik hanehalklarının oranının %20'ye yükselmesi, evlenmeyen ya da yalnız yaşamayı tercih eden aile kurmayan ve yalnız yaşayan bireylerin toplumdan uzaklaşma riskini artırmaktadır. Bu bireylerin sosyalleşmesi ile ilgili ne tür destek ve önlemler alınmaktadır?
6. Tek ebeveynli ailelerin sayısının artması ve bu oranın %10,9'a ulaşması, çocukların bakım ve eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında ailelerin güçlükler çektiğini ve çocuk

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Kadın Politikaları Başkanı

sahibi olmaktan kaçındıklarını gösteriyor.Bu ailelere yönelik uygulanan ve planlanan destek programları nelerdir?

7. 65 yaş ve üzeri nüfusun toplam nüfus içindeki oranının yükselmesi ve %10,6'ya çıkması, yaşlılara yönelik sağlık, bakım ve sosyal hizmetlerin artırılmasını gerektirmektedir. Bakanlığınızın bu alandaki mevcut ve geleceğe dair planlanan çalışmaları nelerdir?
8. 2024 yılında boşanan çiftlerin sayısının daha da artması ve bu boşanmalardan 186 bin 536 çocuğun etkilenmesi, çocukların psikolojik ve sosyal gelişimleri açısından endişe vericidir. Boşanma sürecinde ve sonrasında çocuklara yönelik destek hizmetleri nelerdir?
9. Aile yapısındaki dönüşümün uzun vadeli etkilerini değerlendirmek amacıyla Bakanlığınız tarafından yapılan veya planlanan araştırmalar var mıdır?
10. Konut sorunları yaşayan hanehalklarının desteklenmesi için hangi projeler uygulanmaktadır?